

VIENYBĖ

Paveiksluotas Amerikos lietuvių savaitraštis

73 M. 26 N.

BROOKLYN, N. Y.

1959 M. LIEPOS (JULY) 3 D.

Tel. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

LIETUVIŠKAS KRYŽIUS NETOLI CHICAGOS. Antano Milaucko atmintyje dar neišblėso gimtosios pakelės vaizdas su lietuviškuoju rūpintojėliu. Savo gimtajam kraštui pagerbti jis pasistatė architekto J. Muloko suprojektuotą lietuvišką kryžių. Daugeliui naujųjų ateivių šis kryžius primena kitą to paties architekto projektuotą kryžių, pastatytą Augsburgėje, Vokietijoje, 1945 metais... Nuotraukoje (iš k.): architektas J. Mulokas ir A. Milauckas. (Plešius žiūr. 2 psl.)

Lietuviško kryžiaus šešelyje

Apie 25 mylios į vakarus nuo Chicagos, prie III vieškelio, 21 akro medžiais apaugusiame žemės sklype, moderniškoje rezidencijoje gyvena Vienybės skaitytojai Antanas ir Genovaitė Milauckai – daugelio namų Cicero ir Chicagoje savininkai. Nors jau pusšimtis metų praėjo nuo to laiko, kai Antanas Milauckas apleido savo gimtuosius GIZus Suvalkijoje (Genovaitė kilusi iš Žemaitijos ir į Ameriką atvežta vos 6 metų amžiaus), bet jo atmintyje dar neišblėso gimtosios pakelės vaizdas su lietuviškuoju rūpintojėliu... Savo gimtajam kraštui pagerbti, Antanas kaip šioje nuotraukoje matyti, pasistatė architekto Muloko suprojektuotą lietuvišką kryžių, kurį kelėjiviai, neretai sulaukę mašinos greitį, pagiria, kaip "gražų paukščių namelį"... Nuotraukoje: architektas J. Mulokas ir A. Milauckas.

Antanas Milauckas atvykęs iš Lietuvos 1905 m. Pradžioje gyveno Baltimorėje ir dirbo kaip siuvėjas. Po trijų metų atvyko į Chicago, vedė Genovaitę Janutavičiūtę ir čia pradėjo verstis namų statyba. Abu Milauckai buvo sėkmingi biznyje – Antanas statė namus, o Genovaitė buvo (ir tebėra) realto ir apraudos tarpininkė. Šiuo metu Milauckai savo namuose Cicero ir Chicagoje turi net 200 nuomininkų. Antanas iš GIZų, o Genovaitė iš Tytavenų – pavyzdinga suvalkiečio ir žemaitės šeima: užaugino ir išmokslino dukterį Genovaitę ir

sūnų Antaną, kurie savo keliu taip pat sukūrė lietuviškas šeimas. Milauckų Zentas Kazys Žilraitis yra žinomas vaistininkas. Žilraitiai gyvena gretimai su tėvais, to paties stiliaus rezidencijoje, to paties lietuviško kryžiaus šešelyje...

Abu Milauckai visą gyvenimą buvo uolūs lietuviškų draugijų nariai ir Lietuvos bei lietuviybės rėmėjai. Abu priklauso SLA, Raudonosios Rožės Klube, Chicagos Lietuvių Draugijoje ir yra dosnūs lietuviškų reikalų rėmėjai. Lietuvos nepriklausomybei kuriantis, pirkė Laisvės Paskolos Bonus ir visais įmanomais būdais stengėsi nelikti skolingais tėvynei Lietuvai. 1932 metais Milauckai aplankė Lietuvą ir savo nusivėžtu auto-

mobiliu aplankė ne tik savo gimtuosius GIZus su Tytavenais, bet ir visą kraštą. Ateinančių 1960 metų gegužės 29 dieną Milauckai švęs savo vedybų aukšingą sukaktį, kuri bus ikilmingai paminėta viename puošniame Chicago viešbutyje. Aukšinių vestuvių sukaktį paminėti, Milauckai čia pat, netoli kryžiaus, planuoja pastatyti lietuviško stiliaus koplyčią. Milauckai yra tipingi senosios kartos lietuviai, kurių pasivertimu iš dalies buvo atkurta Lietuva, pastatytos bažnyčios, įkurtos draugijos, išlaikyta lietuvių Amerikoje ir pagaliau priglauti iš tėvynės išbėgę tremtiniai. Vienybė didžiuojasi tokiais savo skaitytojais.

V. K.

STAMFORDO LIETUVIAI

STAMFORD, CONN. – Šiais metais Stamfordo lietuviai turėjo progą dalintis džiaugsmu su trimis tautiečiais, baigusiais mokyklą.

Felicitą Dalia Prekerytė, gilinusi studijas Middlebury, Vt., universitete, gavo Magister of Arts laipsnį, baigusi "cum laude", pagrindiniu dalyku paėmusi prancūzų kalbą.

Kazimieras Lopas baigė penkerių metų kursą Bridgeport Engineering Institute, kur studijavo mechaniką. Baigė išskirtinai gerai, vienas iš penkių su augsčiausiais pažymiais.

Danutė Strimavičiūtė šį pavasarį papildė gražų čia baigu-

sių gimnaziją lietuvių jaunimo būrį ir ketina studijuoti Conn. Universitete.

Rašytojas Jonas Rutenis, buvęs stamfordieks, dabar gyvena New Yorke, sutiko painformuoti niujorkiečius, kurie norėtų važiuoti ir teirautis dėl Stamfordo Balfo rengiamo pikniko liepos 5 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Teirautis telefonu Midway 7-1452. Piknikas įvyksta fermoje, High Ridge Rd., pusę mylios į šiaurę nuo Merritt P'way, ties Exit 35. B. V.

Hartfordo lietuviai

HARTFORD, CONN. – Dažnai keliamas klausimas ar ilgai mes, lietuviai, galėsime išlaikyti mūsų šeimviškos kultūrinį gyvenimą.

Į šį klausimą prieš kiek laiko yra atsakęs mūsų jaunas gabus muzikas J. Petkaitis: "Kol mes būsime lietuviai, jausime pareigą išlaikyti savąją kultūrą – lietuvių kalbą, spaudą ir dainą, tol mes būsime gyva ir gabi lietuviška šeimvija Amerikoje."

J. Petkaitis savo žodį iklinijo Hartfordo liet. vyrų choro koncertu birželio 6 d. Tai buvo nepaprasta meninė šventė. Choristai ir solistas, žymus akordeonistas Chas. F. Daubaras, atvykęs iš Philadelphia, žavėjo mūsų publiką.

Hartfordo lituanistinė šėtad. mokykla baigė savo mokslo metus birželio 6 d. Buvo atlikta tinkama programa. Mokyklą šėmet lankė 64 mokiniai. Mokyklės šėtas padengė tėvai ir LB valdyba, paskirdama mokyklai \$11.00. Mokykloje dirba šė mokytojai: Jucėnienė, Skrupskelienė ir dr. A. Šerkšnas.

Garbė tėvams, leidžiantiems savo vaikus į šią mokyklą, ir padėka mokytojams!

VMK

Jau dešimt metų Amerikoje

Šė kairėn (išdė) V. Gruzdienė ir E. Vilniškienė. Stovė: K. Vilniškis (kairėje) ir A. Gruzdynas.

Mokytoja Vanda ir inž. Antanas Gruzdziai, New Haveno visuomenininkai, Antaninų proga gražiai paminėjo dešimtmėtį nuo tos dienos, kada jie, palibę D. P. stovyklą (Ingolstadt), pasiekė Ameriką. Susirinkusių bičiulių būrelyje ypatingo dėmesio susilaukė Gruzdzijų "sponsorai" – Elena ir Kazimieras Vilniškiai, pasigabėję tuos "dypukus" į šį kraštą, retu nuširdumu padėję jiems įsikurti ir palaikę čia su jais glaudžius santykius.

K. Vilniškis yra gimęs JAV, bet augęs ir išėjęs mokslus Lie-

tuvoje (elektr. inžin.). Gyvena Amerikoje jau apie 30 metų. Veiklus visuomenininkas, buvęs pirmasis Amerikos redaktorius. Dabar New Haveno vertėsi prekyba. Ekonomikškai gan stipriai įsitaisęs. Užtarnautas laikomas vienu stipriųjų lietuviybės šėly šėivijoje.

Ponia Elena (Poderytė) Vilniškienė, nors gimusi ir augusi Bostone, puikiai kalba lietuviškai. Ji sodriu balsu pritarė visoms lietuviškoms dainoms, kurias tik dainavome.

JONAS K. KARYS

Kur praleisite atostogas?

Lietuvių vasarvietės savininkai LUŠIAI ir VEITAI nuoširdžiai kviečia atvykti į saulėtą CAPE COD ir apsistoti jų puošnioje viloje, kuri šią vasarą turės naują "MEŠKOS" vardą. Vešlių medžių, žalumynų ir vaisių sodo apgaubta sodyba primena Lietuvos jaukumą ir sudaro geriausias sąlygas poilsiui.

Gražūs ir erdvūs kambariai Stropus patarnavimas
Geras ir sveikas maistas Neaukštos kainos
Vandens sporto įrengimai Teniso ir golfo aikštės
Arti golfo srovės šildomi Atlanto vandenys
Netoli teatrai ir kitos vakarinės pramogos

KREIPTIS:

S. M. Lušys, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-5576

M. Lušys, c/o MEŠKA, Monument Beach, Beach St.
CAPE COD, MASS. Tel.: Buzzards Bay, Plaza 9-3251

SEZONAS PRASIDĖS BIRŽELIO 15 DIENĄ
Šėimininkai maloniai laukia svečių.

AP's T. V. Service

ALBERT J. MISUNAS, Savininkas
TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS IR III - FI
Darbas garantuotas Priimama iki 10 v. v.
101-23 112th Street RICHMOND HILL 19, N. Y.
Telefonas Virginia 6-6895

Trečiokas Agency

SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTŪRA

- KELIONĖS – visokiomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Įvairiausios ekskursijos. Sudaromi ir tvirtinami imigracijos bei kelionių dokumentai.
- PINIGAI – su pilnu užtikrinimu siunčiami į visas pasaulio kraštus, įskaitant ir rusų okupuotas. Persiuntimas į Lietuvą iki \$300 kainuoja \$1.65. Už \$1 išmoka 10 rublių.
- APDRAUDA – visokiausios rūšies sutvarkoma per geriausias ir tvirtiausias kompanijas.
- NUOSAVYBIŲ – pirkimo, pardavimo ir finansavimo reikalais sąžiningas patarnavimas.
- FEDERALINIŲ MOKESČIŲ – Income Tax – paruošimas.

ALBINAS ir KAZYS TREČIOKAI
311 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Telefonas: Market 2-4867

Lietuviškoje Chicagoje

Sekanti opera - Trubadūras

Chicago vyrų choras ateinančiam sezonui pasiryžo statyti Verdi Trubadūrą ir duoti lietuviškos muzikos koncertą. II Dainų šventės komitetas šiaip taip pasiekė darbingos sudėties.

Chicago vyrų choras, lietuviškai Chicagoje pastatęs Rigoleto, Fausto ir Carmen operas, sekančių metų kovo 19, 20 ir 27 d. d. stato G. Verdi Trubadūrą. Sprendimas pasirinkti šią operą buvo padikuotas ekonominių sumetimų. Jos pastatymas kaštuos palyginti ne kažin kiek daugiau negu pvz. Carmen pakartojimas, tačiau Carmen, vargiai ar pritrauktų pakankamai publikos dviem spektakliams, o į naują pastatymą tikimasi tikrai sutraukti trims spektakliams reikalingus 5,000 žilbravų. Trubadūras yra labai melodinga ir palyginti lengvai pastatoma opera, kuri mūsų operos mėgėjai sutiks su pasitenkinimu. Trubadūrai yra ir visi reikalingi solistai.

Pavasariop, gegužės pradžioje, vyrų choras minėdamas savo dešimtmetį ruošiasi duoti grynai lietuviškos muzikos koncertą.

II JAV ir Kanados dainų šventės komitetas po ilgų diskusijų kaip pradėti darbą virto... pilnatimi, o darbu išrinktas mažesnis vykd. komitetas, kurį šalia pirmininko prel. Albavičiaus sudaro vyrų choro pirmininkas V. Radžius, vargoninkų sąjungos pirmininkas J. Kudirka, Muzikos Žinių red. J. Kreivėnas, A. Kizienė-Jasaitytė, (paskutiniai keturi yra bu-

vę I-sios dainų šventės kom. nariai), T. Blinstrubas ir narys spaudos reikalams St. Daunys.

Vienas iš pirmųjų vykd. kom. darbų bus suradimas tinkamos salės, talpinančios bent 10,000 žmonių. Repertuare numatytos dainos bus išleidžiamos atskirai sąsiuviniais. Pirmininkas prel. Albavičius jau esąs susitaręs su buvusios dainų šventės pelno likučių valdytojais: J. Daužvardiene, A. Stephens ir A. Dzironu dėl ty pinigų pervedimo naujam komitetui.

Aleksandras Kučinas pakviestas garsios Chicago Lyric Operos muzikinio direktoriaus Donatį padėjėju. Jis bus atsakingas už eilės operų, jų tarpe Carmen, Turandot ir Kaukių

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS SESIJA CHICAGOJE

L. B. Tarybos posėdžiai prasidės liepos 4 d., 10 val. ryto, Jaunimo Centro patalpose, 56 20 S. Claremont Street, Chicago 36, Ill. Sesijoje turi dalyvauti 34 Tarybos nariai. Į sesiją atsilankys Lietuvos atstovas Washington J. Kajeckas, PLB pirmininkas J. Matulionis iš Torono ir Chicagoje gyveną vyskupas V. Brizgys, ALT pirmininkas L. Šimutis, Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis ir kt.

Baliaus paruošimą. Chicago savo jėgomis operai duoda orkestrą, chorą ir smulkesnius solistus. Dirigentai ir pagrindiniai solistai trumpam šėkų savaitę sezonui kviečiami iš pasaulinių garsenybių tarpo. Šiuo metu Kučinas baigia ruošti lietuvių vyrų chorą trims Wagnerio Skrajojančio Olando spektakliams toje pačioje Lyric Operoje šį rudenį.

Chicago užklupo smarkūs karščiai. Nepaprastai smarkus lietus pereinio ketvirtadienio vakare užliejo daugelį lietuviško Marquette Parko namų rūsius.

KELIAUJANTIEMS Į BRITŲ HONDURĄ

JAV piliečiams, atvykstantiems kaip turistams iki šėkų mėnesių, užtenka JAV paso, bet norintiems pabūti ilgesnį laiką reikia gauti vizą iš britų konsulato.

Asmuo, kuris ne kaip turistas nori apsigyventi Br. Hondure, turi per britų konsulatą gauti įvažiavimo leidimą iš imigracijos pareigūno prie Belizės policijos igaliojimo. Įvažiavimo leidimas duodamas atsižvelgiant į asmens užsiėmimą bei įnektą piniginę garantiją, kurios imigracijos pareigūnas gali pareikalauti iki 1200 BH dol. (BH dol. yra lygus 70 JAV centų). Ši garantija deponuojama pas imigracijos pareigūną, kuris po trejų metų ją grąžina įmokėjusiam. Reikalui esant, garantijos pinigai panaudojami imigranto deportacijos išlaidoms padengti. Laikinį darbo leidimą imigracijos pareigūnas išduoda atsižvelgdamas į imigranto kvalifikacijas ir darbo igaliojimini patvirtimus, kad tokiam darbu nėra tinkamo vietinio gyventojų. DAUSUVA

Nutrauktoji užsienio reikalų ministerių konferencija Genevoje vėl bus tęsiama liepos 13 d.

JOE & JOHN FRIENDLY SERVICE

JONAS KARPUS
JUOZAS KAZLAS
Savininkai

- SUNOCO -

Tel. APplegate 7-9515
GAS - OIL - TIRES
BATTERIES

A to Z LUBRICATION
588 Jamaica Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Highland Place kampas

JUSTINAS MACKEVČIUS

Standard Federal Savings prezidentas, Justinas Mackevičius, tiek lietuvių tiek kitataučių pripažintas finansiniu genijum. Jo vadovaujama įstaiga, įkurta prieš 50 metų, šiandien yra pasiekusi 70 milijonų dolerių kapitalo. Turint mintyje, kad Mackevičiaus įstaiga Standard Federal pradžioje neturėjo nė tūkstančio dolerių, jos augimas iš tikrųjų buvo pasakytas. Šiandien Standard Federal, turinti vien rezervo 6 milijonus dolerių, yra viena iš pačių didžiausių tos rūšies finansinių institucijų Illinois valstybėje. Atsilaikiusi sunkiais depresijos laikais, išlikusi milžiniškuose banko rūmuose (4192 Archer Avenue), Standard Federal šiandien šventia savo aukštinį jubiliejų. Be savo tiesioginės paskirties, Standard Federal prezidentas Justinas Mackevičius taip pat

uoliai dalyvauja Chicago lietuvių veikime — remia visus svarbesnius lietuviškus reikalus. Pažymėtina, kad Standard Federal namų įkainuotojas, duodant paskolas, yra žinomas solistas Stasys Baras-Baranauskas. Pirmoji stambi pinigine parama, statant lietuvišką operą Chicagoje, taip pat buvo Justino Mackevičiaus ir jo sūnaus Justino, Jr. — Standard Federal vykdomojo viceprezidento. Kadangi Standard Federal skelbiasi Vienybėje ir tuo būdu remia šį laikraštį, tai mūsų skaitytojai Chicagoje raginami atidaryti savo taupomąsias sąskaitas šioje įstaigoje. Skaitytojai prašomi remti tas įstaigas, kurios remia jų laikraštį.

Beverly Shores, Ind., birželio 27 d. atidaryta Algirdo ir Aldonos Brazilų vasarvietė.

1909

1959

STANDARD FEDERAL

Chicago stipriausioji įstaiga

- Kodėl netaupyti stipriausioje ir saugiausioje taupymo įstaigoje, kurioje jau per pusę šimto metų lietuviai sėkmingai taupo?
- Kodėl neskolinti iš Standard Federal, kurioje daug sutaupysite?
- Duodam paskolas už 5% - 5½% pagal įmokėjimą.

JUSTIN MACKIEWICH, President

JUSTIN MACKIEWICH JR.,

Executive Vice-President

TURTAS \$66, 206, 126.00

ATSARGOS FONDAS \$6, 087, 682.00

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šest. nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p. Ketvirtad. nuo 9 v. r. iki 8 v. v. Treč. visai neatidaryta.

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Archer Ave. at Sacramento
PHONE: Virginia 7-1141

PIRKITE DABAR - TIESIOG NUO MR. NELSON, PRESIDENT

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

Didžiausias Paminklams Planu
Pasirinkimas Visame Mieste.

3914 West 111th Street
CHICAGO, ILLINOIS
(Vienas blokas nuo kapinių).

TELEFONAS:
BEDarcrest 3-6335

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava, Editor & Publisher, 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y., Tel. APplegate 7-7257. Vytautas Meskauskas, Associate Editor, 2625 S. Harvey, Berwyn, Ill. Tel. Ploneer 9-2588.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn N. Y. Subscription Rates: USA, Canada and other countries \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

Dabar

L. ŽITKEVIČIUS

Sovietų paroda New Yorke nėra tikra paroda. Nes ir visa, ką jie pasauliui rodo, nėra tikra. Netikros šypsenos, apgaulinga taika, melaginga meilė.

Vergai Sovietuose nesišypso. Nesišypso ir jų valdovai prieš juos. Jie šypsoi tik prieš tuos, kurių bijo. Talkingi su tais, kurie galingi. Savo meilę reiškia tik tiems, kurių dar negali apžiūti.

Nėra pasaulyje didesnio pagyrų puodo, kaip Sovietai. Šią aksiomą turėtų žinoti kiekvienas Sovietų parodos ar kitų jų parengimų lankytojas.

Yra dar ir kita aksioma. Anot jauno mūsų žurnalisto Romo Kezio, Sovietuose melas progresuoja kartu su technika. Tik reikėtų dar pridėti, kad Sovietų melas žengia daug didesniais žingsniais negu jų technika.

Yra lietuvių kalboje žodis "tūlas." Ką jis reiškia, nedaug kas žino. Gyvoje kalboje jis retai ir vartojamas. Bet užtat daug kur jį užtinkame raštuose, ypač laikraščiuose, dažniausiai netinkamai ir ne vietoje vartojamą.

Mūsų kalbininkai už tą žodį ne kartą mus yra barę. Bet gal jų barimas buvo nerūstus, o gal balsas negarsus: tūlas žmogus "tūlo" reikšmės taip ir nežino.

Tūlas tai yra dažnas, nevienas. O mes dažniausiai jį vartojame prasme "kažkoks." Dargi net su paniekos atspalviu.

Štai ir aš pats pasidariau tūlas. Juo mane pavertė komunistinė Chicago Vilnis. Tūlas L. Žitkevičius, — sako Vilnis. Toliau, tarp kitko, ji sako, kad fašistinis režimas Žitkevičiui buvo palaima.

Neverta su Vilnim ginčytis. Tik tiek noriu pasakyti: jei Vilnis žino, kad jos minimas režimas man buvo palaima, tai nesu tūlas. O jei esu tūlas (reiškia, kažkoks nežinomas tipelis), tai ir kur Vilnis žino apie tą "palaimą?"

Tai ne politinis ar koks kitoks, tik grynai logikos ir lietuvių kalbos klausimas.

Už laisvą žodį

DAR DĖL CENZŪROS

Pulk. Saladžius nurodo, kad kariniai cenzoriai vykdė savo pareigas ir buvo augšto išsilavinimo, tą patį apie civilius cenzorius teigia vienas slapukas Margutyje, tačiau jam koją pakiša Vincas Rastenis.

Į mano straipsnius spaudos reikalais Lietuvoje neseniai atsiliepė buvęs Lietuvos Saulių Sąjungos vadas plk. J. Saladžius, kuris laisvę Vienybėje kitais reikalais tarp kitko pastebė: "...skaudu, kai škaitai jaunesnės kartos kaltinimus tiems kariams, kurie "mažiau išmanė" negu "beobachterio" spaustuvės darbininkai ir "akėdavo" savo pieštukais "nekalnus" spaudos puslapius, dar šlapius, vos surinktus spaustuvėje." Plk. Saladžius toliau pamini 4 buv. karo cenzorius — mjr. Kuizina, mjr. Gustaitį, pulk. Ir. Šimkų ir kpt. J. Vilutį, nurodydamas, kad jie visi buvo didelio išsilavinimo žmonės, ir gale pastebi: "Spaudos cenzūrai buvo taisyklės. Pagal jas redaktorai galėjo redaguoti savo laikraščius ir nė vienos eilutės cenzoriai nebraukty. Kitas dalykas, jei nutaria partijos vadovybė "pasakyti" valdžiai — tai ir "sako" — cenzoriai kalti už buvusią valdžios politiką ar režimą. Galima kritikuoti režimą, bet karininkai, jei jie vykdė įstatymus ar taisykles — nieko nedėti. Už ką juos šmeižti?"

NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENA

Prieš 183 metus Philadelphiajos mieste susirinko grupė vyrų. Karas tarp Amerikos kolonialistų ir Britų imperijos jau buvo prasidėjęs. Šie Kontinentalinio Kongreso vyrai susirinko nutarti kad šis karas turėtų būti vedamas dėl nepriklausomybės.

Nutarimas netrukus virto tikrove. 1776 m. liepos 4 d. jie pasirašė dokumentą, istorijoje žinomą kaip Nepriklausomybės Deklaracija. Tokiu būdu jie sukėlė žmonėse laisvės ir nepriklausomybės siekio dvasią. Tačiau sąlygos pasiekti tą nepriklausomybę tuo metu buvo nepavydėtinos.

Nepriklausomybės Deklaracijoje yra parašyta: "Mes laikome šias tiesas savaimė supran-

Pirmieji šūviai už Amerikos nepriklausomybę 1775 m. balandžio 19 d., Lexington Common kovų lauke.

Aš sutinku su plk. Saladžiumi, kad tie cenzoriai "nieko nedėti" ir vykdė savo pareigas, kaip išmanė. Jų nešmeižiau ir tik pacitavau J. Aisčio minėtą atsitikimą, tebemandamas, kad jis tikras. Karo cenzūra yra pateisinama tik karo metu. Karo stoviui užsitęsęs per ilgai, cenzoriai atsiduria labai nemaloniame būklėje, kai dėl to, kas yra "priešvalstybinis" ir kas ne, atsiranda įvairių nuomonių.

Man gėda ne dėl to, kad Lietuvoje tam tikrą laiką buvo karo cenzūra, bet dėl to, kad, ir karo stovį panaikinus, spaudos įstatyme šakniai buvo pasisakyta prieš spaudos laisvę. Tą įstatymą aš esu pažodžiui citavęs ir nurodęs Vyriausybės Žinių numerį, kur jį galima buvo rasti. Čia yra principo dalykas. Jei cenzūros gynėjai sakyty, kad nepriklausomoje Lietuvoje cenzūra buvo įvesta tik dėl nepaprastų aplinkybių ir tik laikinai, tada, žinoma, būtų beprasmiška ginčytis apie istorijon nuėjusius dalykus. Tačiau, jei iš esmės pasisakoma prieš spaudos laisvę, tada vėl verta apie tai kalbėti.

tamomis, kad žmonės yra sukurti lygiais, kad jiems Kūrėjo yra duotos tam tikros nedalomos teisės, tarp kurių yra gyvenimas, laisvė ir laimės įsiekojimas... kad, kuriai nors valdžios formai šias teises žlugdant žmonės turi teisę ją pakeisti arba sunaikinti."

Užtikrinę žmogaus, kaip Dievo kūrinio, svarbą ir jo teises bei pareikšę savo pasipiktinimą svetimo despoto dominavimu, 1776 metų vyrai deklaravo: "Šios susijungusios kolonijos turi būti laisvos ir nepriklausomos valstybės". Deklaracijos signataru, vėliau tapęs antruoju Amerikos prezidentu, išreiškė savo norą, kad Nepriklausomybės Diena "turėtų būti švenčiama visų sekančių generacijų, kaip didelė metinė šventė. Ji turėtų būti iškilmingai atžymėta su pompa ir paradais, teatrais, žaidimais ir sportu, varpais, raketomis ir iliuminacijomis nuo vieno kontinento galo ligi kito, dabar ir visada ateityje".

John Adams noras įvyko. Amerikiečiams šiandien Liepos Ketvirtoji yra raketų, šeimos piknikų, vasaros pradžios sinonimas. Tačiau vasaros dienų linksmybės neturėtų nustelbti šios dienos reikšmės.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Mama rašo

Tamstos redaguojamuose Vienybės 20 ir 23 numeriuose buvo atspausdintos dvi žinutės iš Chicago su neigiamais atsiliepimais apie mano parašytą atsiminimų knygą "Zvilgnis ir praicit" ir apie mano asmenį. Nesileisdamas į polemiką su tų atsiliepimų autoriais, nes kiekvienas žmogus gali turėti savo nuomonę, aš tik laikau savo pareigą pasisakyti dėl vienos abiejų autorių abejonės.

Esu baigęs 1910 m. rugpjūčio 6 d. Vieniaus karinę pėstininkų junkerių mokyklą. Tą patį mokyklą prieš mane baigė generolai — Latukas, Kubilius, Nastopka ir Glovackis. Su manim kartu mokyklą baigė generolas Velykis ir pulkininkai Acukas ir Bizokas, vėliau — pulk. Jakaitis ir generolas Ladyga.

Vilniaus karinėje pėstininkų junkerių mokykloje baigusiems pilną vidurinį arba augštąjį mokslų kursą buvo dviejų metų, gi be brandos atestato — treji. Tos mokyklos programa buvo lygiai tokia pat, kaip ir kitose pėst. karinėse mokyklose. Ją baigusieji turėjo vieno-das teises su baigusiais kitas mokyklas ne tik pasirenkant vakansijas, bet ir visoje tolimesnėje tarnyboje.

Linkėdamas Tamstai viso gero, su pagarba

K. ŽUKAS

Jaučiu didžiausią malonumą skaitydamas Vienybę jau trečia savaitę. "Znaidukas," arba Rastenis, tikrai turėtų būti vispusiškai išaiškintas. Skaitytojai su didžiausiu įtempimu laukia pabaigos.

Mūsų žurnalistų išskiriant Dirvą, diskusijose, kurių mes tikimės baigus rašini, esu pasiryžęs ir aš, nediplomuotas rašėjas, iškilti savo dvyklei.

(Nukelta į 11 psl.)

nenorėjo praleisti. Ar reikia geresnio įrodymo apie cenzūros kvailumą ir beprasmiškumą? Ar tai nereikia, kad prieš bolševizmą galima buvo pasisakyti tik su ypatingu valdžios "palaiminimu" ir pavedimu?

To paties Margučio numeryje, kitame straipsnyje, "Lietuvos juodieji metai," verčiau: "Kodėl nieko nepadaryta, kad parodytume daugiau meilės ir prisirišimo prie Lietuvos laisvės?" Ir padaroma protinga išvada:

"Šiandien belieka tik nusišėbėti, kad buvome visiškai akli... Ir šiandieninis praregėjimas tegul patarnauja, kaip pamoka ateičiai." To siekia ir šių eilučių autorius, prisimindamas, kad tik ginče gali paaiškėti teisybė. O kas liečia laisvę, tai ji yra nedaloma, ir verta prisiminti J. P. Carran žodžius:

Dievas žmogui davė laisvę tik ta sąlyga, kad jis nuolat būtų jos sargyboje.

KA KITI RAŠO?

(Atkelta iš 5 psl.)

"Nė viena Lietuvos vyriausybė, nežinant kurios partinės krypties — krikščionių demokratų, liaudininkų ir socialdemokratų ar tautininkų — neslėkė ir neplanavo pasukti Lietuvos užsienio politiką į "antitarybinę liniją". Jos visos laikėsi vienodą nusistatymo užsienio politikoje — griežto neutraliteto, t. y. nesusidėti su jokiais politiniais ir, juo labiau, militariniais blokais.

Kitokia užsienų politika mažai Lietuvos valstybei būtų buvusi nesuderinama su sveiku protu. (Tik, beje, "gudragalvis" Augustinas Voldemaras negalėjo to suprasti ir vienu laiku agitavo už Lietuvos likimo surišimą su Hitlerio "reichu", o vėliau — už Lietuvos įjungimą į Stalino imperiją; bet tokių klaidėtojų Lietuvoje buvo nedaug).

Vincas Rastenis, kaip matome, parašė aiškų mėlą apie Lietuvą. Bet tai buvo anaipol nei didvyriškas pasistatymas prieš bolševikų NKVD, o tiesioginė pagalba Lietuvos pavergėjams.

Nieko geresnio jie negalėjo ir norėti iš jo. Lietuva buvo okupuota ir aneksuota. Pretektas Raudonosios armijos įsiveržimui į Lietuvą buvo tas, kad Lietuvos vyriausybė lauzė "bendros pagalbos sutartį", pasirašytą 1939 m. spalio 10 d., ir specialiai tą sutarties punktą, kuris lietuvių sovietų garnizonus Lietuvos vyriausybė neva tai toleravo menamus raudonarmiečių "vogimus" ir "kankinimus".

Sitos melagingos priekabės užtėjo Sovietų armijai įsiveržti į Lietuvą. Kiekvienas bešališkas stebėtojas galėjo matyti, kad tai Maskvos smurto aktas, pridengtas labai permatomu šydu. Juo labiau, — koks gi čia pateisinimas atimti Lietuvos valstybei suverenines teises?!

Bet Vincas Rastenis duoda bolševikams daug stipresnį argumentą, negu "kareivių vogimas" iš sovietų garnizonų. Jisai sako, kad Lietuvos Respublika buvo "pavojingas" Sovietų Sąjungai kaimynas; kad Lietuvos vyriausybė, viešai skelbdama savo "draugiškumą" Sovietų Sąjungai, norėjo ir slapta ruošti persimesti į Sovietų Sąjungos priešų pusę.

Jei Lietuva iš tiesų buvo tokia, kaip Rastenis ją nupiešė savo rašte Sovietų Zvalgybai, tai ar galima stebėtis, kad Kremlius pasitvirtino "apsisaugoti nuo pavojaus" ir uždėjo tam "pasalingam kaimynui" savo kontrolę?

Štai kokią patarnavimą lievių tautos pavergėjams atliko buv. tautininkų partijos generalinis sekretorius ir dabartinis L. N. Talkos pirmininkas!

Jisai dabar bando dumti akis lietuvių visuomenei, sakydamas, kad jisai demonstravęs savo "pasididžiavimą" tuo, jog "mes Lietuvoje" nebuvom "geri

komunizmui". Bet tai bandymas supainioti visą dalyką.

Juk klausimas čia ne apie tai, ar Lietuvos tautininkai ar Lietuvos žmonės esą "geri" komunistams. Patys Rusijos bolševikai, ir be pono Rastenio "informacijos", puikiai žinojo, kad milijonika dauguma Lietuvos žmonių buvo ir tebėra antikomunistinė.

Klausimas čia ne apie ideologiją, o apie santykius tarp dviejų valstybių: Lietuvos Respublikos vienoje pusėje ir Sovietų Sąjungos antroje.

Rastenis savo rašte pasakojo apie "antisovietinę" Lietuvos politiką. Jisai pasakojo aiškų mėlą, tuo padėdamas Rusijos despotams stipriau užveržti virvę ant lietuvių tautos kaklo!

NAUJIENOS, š. m. birželio 26 d.

Nuomonės

REIKĖTŲ PAGALVOTI
APIE "ATRANKAS"

Vincas Rastenis labai mėgsta teikti savo žinių ir informacijų "atranks" kitiems.

Ar nevertėtų šį kartą "atrankų" metodu pasinaudoti ir mūsų visuomenei, ypač organizacijoms, dirbančioms Lietuvos laisviniško darbą? Ar nereikėtų pagalvoti apie savo žmonių atranką?

Niekam nedaro garbės tokie veikėjai, juo labiau pareiškimai, kurie pavojaus atveju, turėdami savo žinioje net valstybines paslaptis, gali išduoti ne tik atskirus žmones, bet ir visą tautą.

V. Rastenio pareiškimai sunkiai pateisinami. Nors jie rašyti kalėime, bet jo paties laisvu noru. Kad ir būtų jie pateisinami, argi galima asmenis, tokius pareiškimus davusius, statyti į vadovaujančiųjų eiles? Ar tokie asmenys gali būti pavyzdžiu mūsų jaunajai kartai, būsiniams kovotojams už Lietuvą?

Nors V. Rastenis Amerikoje yra pasižymėjęs dideliu veikumu, bet negalėtume sakyti, kad jo veikla būtų pasižymėjusi dideliais nuopelnais. Priešingai, ne kartą (anksčiau, negu jo pareiškimai bolševikams buvo paskelbti) tekdavo galvoti, ko iš tikrųjų V. Rastenis siekia...

Visur pasireiškė V. Rastenio tendencija lietuvius skaldyti — VLIKE, ALTE, net ir tų pačių tautininkų sluoksniuose, kuriems apjungti ir sustiprinti velionis Antanas Ols tiek daug darbo buvo įdėjęs.

Senas tautininkas

JOHN BALTADUONIS
FRANKFORD AVENUE
Cafe
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Prie Juozo Ambraziejaus
naujai supulto kapo

Gražiausiomis šių metų birželio dienomis teko atsisveikinti su Juozu Ambraziejum, visų lietuvių Dédé vadinamu. Birželio 25 d. jis užbaigė savo gyvenimo kelią, sulaukęs 82 metų. Buvo gimęs 1877 metų kovo 17 d.

Prisimenu 1929 metus Lietuvoje, lygiai prieš 30 metų, kada teko susipažinti su velioniu ir jo šeima, puikoje Birtono gydykloje, ant Nemuno kranto.

Velionis tąsyk atvyko iš tolimos Amerikos tėvikiės ir giminių aplankyti, kartu ir sveikatos pataisyti, kurią, jaunuoliu būdamas, prarado besislapstydamas nuo caro žandarų. J. Ambraziejus gimė Panauspio kaime, Daukčių parapijoje, Marijampolės apskr. Nuslopinus 1905 m. revoliuciją ir prasidėjus reakcijai, velionis 1907 m. priverstas buvo išvykti iš pradžios į Skotiją, o 1908 m. ir į JAV.

1929 m. J. Ambraziejus lankė Nepriklausomą Lietuvą pirmą kartą. Jis stebėjosi ir džiaugėsi Lietuvos pažanga padaryta per trumpą laikotarpį, vos per 10 metų, savo valstybę atstaciūs. Tačiau nepagyre ir to, kas, jo supratimu, buvo negera ir ko, anot jo, demokratinuose kraštuose, neturėtų būti, visai atvirai, suvalkietišku statumu, reikė savo nuomonę, nesivaržydamas ir nepaisydamas, ar kam patinka, ar ne. Šias eilutes rašančiam ne viena valandą teko praleisti Baltosios Gulbės vasarinės gonkelyje, su J. Ambraziejum besikalbant. Jo nuomonė buvo aiški: Lietuva privalo būti tvarkinga demokratiškai, su Seimu, visų žmonių renkamam. Tik

VELIONIS JUOZAS AMBRAZIEJUS

dėl tokios Lietuvos jis ir eilė knygnekių bei senųjų veikėjų kovoję.

Prasliūko 20 metų ir štai nelaukiai, netikėtai 1949 m. ir vėl susitikome su Dédé Ambraziejum. Jau, dabar mes likimo tapome atblokti į JAV.

Kiekvieną atvykusį į Lietuvos, o ypač seną pažįstamą, velionis sutiko kaip tikrą brolių ar seserį negailėdamas patarimų naujakurstės pradžiai. Ne vienam yra patipinęs darbą ir pastogę. Jis didžiai sielojosi dėl naujos Lietuvos okupacijos.

Dédé Ambraziejus buvo nepaprastas pasakorius. Atsimindavo įvykius ir žmones iki smulkmenų. Mokėdavo vaizdžiai nupiešti praeitį, kurią nei vienas iš mūsų tik iš knygų pažinojo.

Velionis mylėjo ir brangino lietuvišką spausdintą žodį, už kurį jam jaunatvėje teko kovoti.

Jis turėjo nemažą knygynėlį. Savo bičiuliams duodavo knygų pasiskaityti. Prieš ket-

(Nukelta į 12 psl.)

3 1/4 %

METAMS

Dividentas pagal Jūsų sutaupas

(3% nuolatinio ir 1/4% priedo)

Skelbiama kas 3 mėnesiai baigiantis 1959 m. birželio 30 d.

THE

Kings County

SAVINGS BANK

Incorporated 1860

Dividentai Mokami

METŲ KETVIRČIAIS

Pinigai padėti laiku ar prieš

LIEPOS 14

neša dividendus nuo

LIEPOS 1

Assets Over \$136,000,000

EASTERN PARKWAY OFFICE: 539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Additional Banking Hours — Monday evenings 5 to 8 P.M.

BROADWAY OFFICE: 135 Broadway at Bedford Avenue
Additional Banking Hours — Monday evenings until 7 P.M.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Pasinaudokite plačiai žinomos ir gerai užsirekomendavusios firmos patarnavimu siunčiančios siuntinius į SSSR ir Lietuvą

PACKAGE EXPRESS & Travel Agency, Inc.

Licensed by USSR

BROOKLYN, N. Y. - 1530 BEDFORD AVENUE
Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272
NEWARK, N. J. - 312-314 MARKET STREET
Tel. MI 2-1681 ir BOWling Green 9-6992

Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigose. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9-6, šventad. ir sekm. nuo 9-4.

MŪSŲ SKYRIAI

78 SECOND AVENUE NEW YORK 3, N. Y. Oregon 4-1540	11601 JOS. CAMPAU AVE. DETROIT 12, MICH. Townsend 8-0298	651 ALBANY AVENUE HARTFORD 6, CONN. CHapel 7-5164
832 NORTH 7th STREET PHILADELPHIA 23, PA. Walnut 3-1747	107 SO. VERMONT AVE LOS ANGELES 4, CALIF DUNKirk 5-6550	241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILL. HUMBoldt 6-2818

Norėdami gauti daugiau informacijų reikalaukite mūsų firmos katalogą.

**LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS
Baras ir Restoranas**

Lietuviškos gamybos pietūs, vakarienės ir užkandžiai.

GERIAUSI GERIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Sales sokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms prieinamos kainomis. Lietuviškų organizacijų susirinkimų patalpos nemokamai.

Visais reikalais kreipiamasi į klubo reikalų vedėją
KOSTA VAITAITI

280 UNION AVENUE
SPAUDOS KIOSKAS

BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9672

Visame New Yorke nerassite gražesnių ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ka nerengtumėte - koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius - SALESE GALI TILPTI NUO 25 IKI 2000 DALYVIU.

L. MOLIN - REIKALŲ VEDEJAS

320 GRAND STREET
Telefonas: EVergreen 7-1123

BROOKLYN 11, N. Y.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS
Direktorius

ALB. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas

660 GRAND STREET
NOTARY PUBLIC

BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius

410 METROPOLITAN AVENUE
Tel. STagg 2-4409

BROOKLYN 11, N. Y.

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

9 STAGG STREET
Vėsinamos Kopyčios

BROOKLYN 6, N. Y.
Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

MUMS RAŠO
(Atkelta iš 4 psl.)

Vienybė tuo klausimu parodė savo stiprumą, o kas yra stipresnis, tą visi ir gerbia.

Tad stiprumo ir jėgos prieš tuos mums primestus ir nežinia iš kur anais laikais iškastus veikėjus, kurie be jokio sąžinės graužimo pardavinėjo mūsų gerus lietuvius, o dabar, kažkokia skraistele prisidengę, lietuvius skaldo ir kompromituoja. Aš pavartoju dukart lietuvius, nes man, kaip ir jums, tik ir rūpi lietuviai.

Sėkmės Jūsų darbe! Priekaštus, pone Redaktoriau, atremsim visi, nors ir su dvylikiais...

M. SAULINSKAS

Pittsburgh, Pa.

PARDUODAMAS NAMAS
-- RICHMOND HILL --

Puikus, atskirai pastatytas ir moderniai įrengtas namas. Du butai, kiekvienas su 4 kambariais. Reikalui esant, galima gauti abu tuščius. Dviem automobiliams garažas. Modernios virtuvės ir maudynės. Garinė šildymo sistema, aliejum kurenama. Arti Jamaica Ave. Sklypas 40 x 100 pėdų ir turi gėlių darželį. Reikal pasitaiko toks geras pirkinys. Parduodamas už \$22,500. Kreipkitės tuojau į JOHN ORMAN AGENCY 110-04 Jamaica Ave. VI 6-1800 Richmond Hill, N. Y.

**TWICE
Treasured!**

**GINTARAS
LIETUVOS AUKSAS**

Įvairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis
Užsakoma per paštą
AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.

VASAROS LINKSMYBIŲ PRADŽIA sutampa su Raimundos Binkytės ir Ricardo Kontrimo vestuvėmis, (vykusioms birželio 27 d. Philadelphijoje).
V. MAŽELIO NUOTRAUKA

MATHEW MAZEIKA, Savininkas

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.
80115 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

**Arlington
RESTAURANT**

LIETUVIŠKAS MAISAS
COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS
385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAČIAI

AUGUST P. GUSTAS, Inc. Laidotuvių direktorius

354 MARCY AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Telefonas:
EVergreen 7-4774

Naujai įrengtos kopyčios yra vos 2 blokad nuo Broadway. Pasiekama važiuojant BMT, INS traukiniais ir autobusais.

Daug vietos - automobiliams pasistatyti

VIENYBĖ

Danutė Kezytė

baigė St. Michael mokyklą. Už ypatingus gabumus matematikoje Danutėi buvo suteiktas medalis šioje srityje.

Juozas Ginkus
birželio 22 d., dr. V. Paprocko buvo nusigstas sveikatai patikrinti į Lūteronų ligoninę.

Jokūbo Stuko
Lietuvos Atsiminimų radijo valanda prailginama pusvalandžiu. Bus girdima tarp 4 val. ir 4 val. 30 min.

Konsulas A. Simutis
išvyksta dviem savaitėm atostogų.

Vytautas Maželis,
fotografas, visą birželio mėnesį buvo nepaprastai užimtas, fotografuodamas jaunavedžius ir vestuves. Su juo galima susisiekti skambinant tel. HY 7-4677.

Dr. Vaclovas Paprockas
liepos 6 d. išvyksta dviem savaitėm atostogų į Maine valstybę. Jo kabinetas bus uždarytas iki liepos 20 d.

Emilija Ambraziejienė
po savo vyro Juozo Ambraziejaus laidotuvių birželio 30 d., su dukra ir žentū, Genovaite ir Albertu Čižauskais, išvyko į Washingtoną.

SPORTAS

dviemėnesinis Šiaurės Amerikos lietuvių sporto laikraštis, šiomis dienomis atspausdintas ir išliūtintas skaitytojams. Leidžiamas ir redaguojamas New Yorke. Redaktorius — Kęstutis Čerkelitnas. Pirmajame numeryje rašo: Vyt. Grybauskas, Pr. Mickevičius, Z. Puzinauskas, Vyt. Stašinskas, J. Šoliūnas, Al. Vakselis ir kt. Numeris kultūringai suredaguotas ir gražiai išleistas. Ilustruotas, Taisyklinga ir sklandi kalba.

LAIMINGA NELAIMĖ

Pereitą sekmadienį Jurgio ir Marijos Diržių rezidencijoje, Long Islande, įvyko Moterų Vienybės išvyka.

Važiuojant į išvyką, į Trečiokų automobilį įvažiavo kiti du automobiliai. Nors Trečiokų automobilis buvo sudaužytas, bet Trečiokai, kaip ir jų vienišia p. Dargienė, liko visiškai nesužeisti. Trečiokams patelefonavus išvykos pirmininkams, į nelaimės vietą, 232nd St. ir Northern Blvd., savo automobiliu nuvyko A. Daukantas su V. Tysliaviene ir Trečiokus pristatė į bevykstančią Moterų Vienybės išvyką.

VRSUJE: Moterų Vienybės pirmininkės ir metinės išvykos rengėjos, Dešinėje: Paulina Šimėnienė, septynerius metus organizacijai pirmininkavusi su savo ipėdine Elena Kulber, naujai išrinktąja M. V. pirmine Elena Kulber, naujai išrinktąja M. V. pirmininke. Stovi (iš kairės) Tesė Puodžiuvienė, Marija Diržienė, kurios rezidencijoje praeitą sekmadienį įvyko metinė Moterų Vienybės išvyka ir M. Klimienė.

Advokatas R. Povell
Vienybės kaimynų Antaninos ir Roko Povilauskų sūnus, su žmona išskrido penkioms savaitėms atostogų į Europą.

Vytautas Valiūkas
su žmona Salomėja iš Chicagos atvyko atostogų į New Yorką.

SVEČIAI MOTERŲ VIENYBĖS IŠVYKOJE, gražioje Jurgio ir Marijos Diržių sodyboje, Long Islande, netoli Oyster Bay. Iš kairės A. Daukantas, jo žmona, Jeva Trečiokienė, E. Povilaskienė ir A. S. Trečiokas. Kalbamasi apie nuostabią Trečiokų automobilio katastrofą, jiems važiuojant į išvyką.

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

Prie Juozo Ambraziejaus naujai supulto kapo

(Atkelta iš 9 psl.)
vertą metų, pasitraukęs poilsin, žmonos pasakojimu, iki paskutinio laiko kasdien perskaitydavęs visus gaunamus lietuviškus laikraščius.

Velionis išgyveno šiame krašte ir toje pat New Yorko dalyje — Brooklyne 51 metus. Čia jis sukūrė lietuvišką šeimą. Nežinot kuklių pajamų, dėka velionio ir jo žmonos Emilijos Jankutės pastangų, jų 3 dukrelės gavo gerą išmoklinimą, išaugo tauriomis asmenybėmis ir sukūrė lietuviškas šeimas. Tai buvo įmanoma tik todėl, kad J. Ambraziejaus lietuviybė buvo neatjungiamą dalis jo humaniškos asmenybės nereikalaujanti skambių žodžių bei ypatingų receptų jai išlaikyti.

J. Ambraziejaus veikla šakota. Lietuvoje nuo 14 metų amžiaus buvo draudžiamas spaudos platintojas. Vienas iš draugijos "Sienapjūviai" ir "Astojų Draugystės" steigėjų (1898 — 1905 m.). Tų draugijų tikslas buvo platinti lietuvių spaudą, ruošti vaidinimus, organizuoti šokininkus, kovoti

su krašto rusifikacija. Velionis dalyvavo. 1905 metais suvalkijoje vykusiose lietuvių revoliucinėse demonstracijose. Ne vieną kartą buvo kratomas, areštuojamas. Buvo ištremtas į šiaurę — Olonecko guberniją. Grįžo po manifesto. Buvo Didžiojo Vilniaus Seimo demokratų partijos atstovu. Rašinėjo "Ukininke" ir "Varpe."

JAV velionis iki mirties buvo SLA, TMD ir ALT Sandaros narys. Pastarosios 1-os kuopos garbės pirmininkas. Yra buvęs Vienybės Lietuvininkų administratorium (1909 — 1916), Lietuvos Atstatymo Bendrovės direktorium (1920-1928), Liet. laivokarčių agentų Sąjungos Organizatorium — pirmininku (1928-1954), Lietuvos Nepriklausomybės Fondo izdo globėju (1914-1917), Tautinės Tarybos nariu (1919), Vaizbos Buto, Brooklyne pirmininku (1922-1939) ir kitų organizacijų nariu. Mėgo dalyvauti vaidinimuose. Vien "Amerika pirtyje" yra suvaidinęs kartus.

Velionis paliko nuilidime žmoną Emiliją, kuri iki pat

mirties sunkiai sergantį ligonį su pasižventimu slaugė; 3 dukras Birutę, Albiną ir Genovaitę su žentais: taip pat 5 anūkus bei anūkes.

Visi artimieji, bendraminčiai ir draugai, liūdėdami kartu su velionies šeima, visuomet su pagarba ir meile prisimins Dėdę Ambraziejų, kurs žengė gyvenimo keliu drąsiai ir aiškiai, žinodamas, už ką kovoja ir ko siekia. Jo nuolatinis posakis buvo: lietuvių gimęs — lietuviui mirti.

Atsisveikinimo žodžius prie velionies karsto tarė: konsulas A. Simutis — generalinio konsulo J. Budrio ir savo vardu; Antanas Novickis — 1-os ALT Sandaros kuopos vardu; Tėvynės redaktorius L. Vasil — SLA vardu; Juozas Audėnas — Lietuvos Vajštiečių Liaudininkų S-gos tremtyje vardu. Jautrų atsisveikinimo žodį giminių vardu tarė žentas Petras Vancė — Venclauskas, J. Ambraziejus palaidotas birželio 29 d. Long Islande kapinėse. B. N.

DARIAUS - GIRĖNO MINĖJIMAS

Kaip mums žinoma, Darius ir Girėnas yra perskridę Atlanto vandenyną 1933 m. liepos 15 d. Šiomet sukanka 26 metai nuo tos dienos. Ta proga yra ruošiamas minėjimas, kuris įvyks liepos 18 d., 5 val. vak., Lituanicos aikštėje, Union Avenue ir Stagg St., prie jiems pastatyto paminklo, Brooklyne.

Bikilmėse dalyvaus visuomenininkai ir draugijų atstovai, kurie pasakys kalbas. Bus iškeltas JAV ir Lietuvos vėliavos ir pritaikyta graži meninė programa. Draugijos ir atskiri asmenys kviečiami prisigsti gėlių papuošti paminklai bikilmių metu. Dalyvavimas laisvas.

PAMINKLO KOMITETAS

PADĖKA

Maironio M-lą per LB apygardos V-bą vėl parėmė šie asmenys bei organizacijos:

Moterų Vienybė paaukojo — 25 dol., Moterų Atstovybės Klubas — 25 dol., dr. J. Kazickas — 20 dol., kun. A. Račkauskas — 5 dol., P. Savinis — 5 dol.

Už jų gilią supratimą mūsų mokyklos reikalų žinteriopus ačiū. Jaukimo šiose skambus lietuviškas žodis tepradžiugins jų širdis. TEVIŲ K-TAS

Jonas Giedrys

liepos 7 d. atskris lėktuvu iš Chicagos į Brooklyną, pas savo artimą giminę Joną Krunklį. Čia praleis tris savaites atostogas ir aplankys kitus pažįstamus — Tamėms, Šimaičius, A. Kalėdienę, Pranskaitienę, B. Morkūnienę, Milerius, taip pat ir New Yorką.